

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, szerda 1912. augusztus 28.

192. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház 1 em.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 400.

Felolós szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hóra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A kibontakozás útja.

(M. Külk.) A nyár vége felé járunk. A magyar gazdák behordták a munkájuk gyümölcsének javarészét. Az Isten most se vette le róluk a kezét, elég tisztességes termésük volt az idén is. Az idei termésért szép pénz fog bejönni az országba.

Most a kereskedőkön és iparosokon volna a sor. A világpiacra kell vinni a termést, vagy fel kell dolgozni. A gyárakban, a műhelyekben és üzletekben várják a rendeléseket, melyeket a gazdák megújult fogyasztó és vásárló képessége fog juttatni.

Elsősorban azt várja az egész gazdasági világ, hogy a termés árából jut majd a bankokba és takarékpénztárakba annyi tőke, hogy enyhülhet a kínos feszültség, mely hónapok óta bémítja az ipart, a kereskedelmet, a vállalkozó szellemet, bővíthetjük a meglévő gyárakat, létesíthetünk ismét vasutakat, fejleszthetjük a hazai közlekedést.

Hazánk szomszédságában, kivált délen, jelentős események készülnek. A törökországi zavarok felforgatást eredményezhetnek, amely arra kényszeríthet bennünket, hogy déli határunkon rendet csináljunk, törvényi hivatást teljesítsünk. Meglehet — és mi ezt őszintén óhajtjuk — hogy török testvéreink megállják a mostani tűzpróbát, maguk csinálnak rendet birodalmukban, folytatják a megújulás művét, melyet az ifjú török párt 1908-ban megkezdett. Mindkét esetben a Keleten nagy problémák vetődnek fel.

Poincaré mostani pétervári látogatásának eredményei folytán nagy versengés tárgya lesz a Földközi-tenger, mely évezre-

dek óta a világforgalom legjelentősebb közvetítője. Kisásziában a németek tovább építik ugyan a nagy bagdadi vasutat, de a franciák több mint ezer kilométer vasutra kérnek koncessiót a Földközi-tenger keleti partvidékén, az oroszok pedig Örményországban: az angolok a Perzsa-öböl partjain terveznek új világutakat. Északafrikában az olaszok és a franciák osztozkodnak, Amerikában az Egyesült-Államok népe monopolizálni készül a panamai világutat. Még a mennyei birodalmában is nagy perspektívákat nyit meg Sun-Yat-Sen csúdas győzelme, Yuan-Si-Kai államférfiúi zsenialitása.

Dolgozni akarna a magyar nemzet, mert érzi, hogy a nagy nemzetek gigászi küzdelmei közepette quantité négligeable lesz a világon.

Ilyen körülmények közt a gondolkodó hazafiak, akik a nemzet jövőjére gondolnak, némi közönnyel nézhetnek vezető politikusaink mostani küzdelmeit. Nem kellene, hogy tulságosan igazassa őket az a kérdés, vajjon a juniusi eseményeket az angol parlament multjának példái igazolják-e vagy sem. Ugy vélekedünk, hogy a feladatok közt, melyek ma a magyar nemzetre várnak, a restitucio in integrum sem áll épen a legelső helyen.

Mégis tán az volna ma a legfontosabb kérdés, hogy mi történjék majd azzal a sok száz millióval, ami termésünk fölöslegéért az országba fok jönni. Elköltjük ma a j d o s z t r á k g y á r t m á n y o k r a? És mért? Mert irányadó politikusaink és parlamentünk évek hosszú során át szinte mesterségesen készítettek elő az akadályokat, hogy a hazai ipar ne jusson hozzá az erőforrások-

hoz, melyek Ausztriával szemben versenyképesé tehetnék. Egyfelől erősen hangoztatták az önálló bankot, de egyben a magyar kereskedelem és ipar pénzügyi szükségleteinek a kielégítése megnehezített és általánossá vált a bizalmatlanság nemcsak a magyar ipar és kereskedelem, de még a magyar állam ellen is. Politikusaink végül is belenyugdoltak abba, hogy az önálló magyar bank nem valósítható meg. De csakhamar előtérbe jutottak ismét azok a politikai irányzatok, melyekkel nem tudtak megküzdeni sem a parlament kiváló politikusai, sem a kormány. Így jutott a magyar ipar és kereskedelem ismét abba az állapotba, hogy egyre fokozódó bizalmatlansággal találkoznak. Utóbbi időben a parlament már példátlan kátyuba jutott. Pénzügyi téren megint megakadt a szabad mozgás. Ez első sorban az ipar fejlődését érintette és megnehezítette a hazai kereskedelem kibontakozását az idegennel szemben való kötelezettségek-ből. Az eredmény az, hogy termésünk eredménye az osztrák iparnak jut zsákmányul.

Államférfiaink és jeles politikusaink bölesekedései nap-nap után a politikai elmentéket élezik ki. Egyikük sem hangoztatja, hogy első sorban a nemzet munkaképességét, gazdasági erejét kéne biztosítani.

Remélhetünk-e már most olyan kibontakozást, mely a nemzet munkabírását érvényre juttatná, megállítana bennünket a lejtőn, amelyen lefelé haladunk?

Ausztriából való árubehozatalunk 1912-ben ismét emelkedni fog néhány százmillió koronával és eléri majd a kétmilliárdot. Ausztria-Magyarország külkereskedelmi

ajtó felé pillantott. Hogyan állhattunk volna meg komolyan? Kacagtunk a kacagáshoz nem hozzászórt hangunkon, ő pedig megindultan is, örülve is leült mellénk és sirva beszélt asztalán hagyott könyveiről, az édesanyjáról, testvéreiről, akiről azt se tudja, hogy élnek-e még, vagy meghaltak fájdalomukban és bánatukban.

A vége mindig az lett, hogy elkergettük. Amikor elhatároztuk, hogy éhezni fogunk, rémület fogta le: soha multságosabb rémület.

Mert szegény disznó igen szerete a táplálékot és nagyon tartott kedves bajtársaitól, a porkolábjaitól is nagyon félt. Riadtan járt-kelt közöttünk, szakadatlanul itatta homlokát könnyel vagy verejtéssel ázott zsebkezdőjével. Végre ezt kérdezte tőlem habozó hangon:

— Sokáig fogtok éhezni?
— Sokáig, — feleltem szigoruan.
— És titkon se fogtok enni?
— A mamánk majd küld aprósüteményt — feleltem komolyan.

Bizalmatlanul nézett rám, fejét rázta és mélyen sóhajtván távozott. Másnap rémülettől zöld ábrázattal azt jelentette ki:

— Kedves bajtársaim, veletek fogok éhezni!

De csak egyetlen egy hang felelt neki;

A „Tengerpart“ tárcája.

A Marsellaise.

Nyomorult nyulszívű lény volt, undorító türelmességű, mint az igás barom. Mikor a gunyos és rosszindulatú sors közénk vetette, mint a bolondok kacagtunk rajta. Megesik néha az ilyen állati és nevetéses tévedés.

Ő pedig, ő természetesen sirt. Soha én olyan könnyen síró embert nem láttam. A szeméből, az orrából, a szájából folyt a könnye, hogy vízzel megszívódott és kifacsart szivacsnak nézte volna az ember. Láttam, és már közöttünk más síró embert is, de azoknak a könnye a tűzhöz volt hasonlatos, amely megfutamtja a fenevadakat. Azok a férfias könnyek megvénytették az arcot, de megfiatalították a szemeket. Olyanok voltak, mint a föld meggyulladt kebléből vad erővel kivetett folyam: eltörülhetetlen nyomokat hagytak és egész sereg földhöz ragadt vágyat, meg nyomorult gondot rejtettek el. Amikor azonban ő sirt, kivörösödött az arca és nedves lett a zsebkezdője. Bizonyára kötélén szárongatta meg azután, különben honnan vett volna annyit zseb-

kendőt?

Száműzetése egész idején egyebet se tett, minthogy sorra járta valamennyi felebbvalóját, mindazokat, akiket ismert közülük, mindazokat, akiket a képzelete tett meg azoknak. Megalázkodott előttük, sirt, esküdözött, hoov ártatlan, kegyelmet könyörögött ifju kora számára, fogadkozott, hogy csak imádságra meg hízelkedésre nyitja ki ezután a száját. De azok, csak úgy mint mi, kinevették és per „szegény nyomorult disznó“ bántak vele.

Néha rákiáltottak:
— Gyer ide, szegény disznó!

Ő pedig minden hívásra alázatosan futott, mert hátha arról hall mrt, hogy viszszerethet hazájába: holott azok csak nevetek rajta. Epp olyan jól tudták ok is, mint mi, hogy ártatlan, mégis kintozták, hogy megfélemlítsék a többi nyomorult disznót: mintha amogy nem féltek volna eléggé.

A magánoságtól való állati félelem hozzánk-hozzánk kergette, de arcunk mindig szigoruan és zárkózottan fogadta és hiába kereste a kulcsot, amely megnyissa neki az utat. Kétségbeesetten „kedves barátainak, bajtársainak“ szólított bennünket, de mi csak a fejünket ráztuk:

— Vigyázz! Meghallanak! — mondtuk.
Amire ő, a szegény disznó, azonnal az

mérlege a folyó év első felében 543 millióval volt passzív. A bécsi lapok jajveszékének, hogy ezt a rengeteg passzivitást az agrár vámpolitika okozza, amely miatt az osztrák ipar elvesztette a keleti piacokat; hogy amonarchiából óriási mennyiségekben áramlik be a külföldi gyártmányt, mert az osztrák ipar az osztrák és a magyar piacon még nincs eléggé megvédve. Nem elég nekik, hogy másfél milliárd ára gyártmányt helyeznek el nálunk.

Igy készülnek az osztrákok az 1916-ban lejáró kereskedelmi szerződések megújítására. Nálunk pedig agrárius vámpolitikát csinál az Omge, kartelpolitikát a Gyosz és egyelőre semilyent a Vámpolitikai Központ, amely a személyek torzsalkodása miatt még meg sem alakulhatott.

Ausztriában, valahányszor a parlamenti zürzavar a tetőfokra hágott, a kormány nagy vasuti vagy víziuti programot tervezett elő és nyomban munkaképesé lett a parlament.

Ha Beöthy László a gazdasági közvéleményre támaszkodva kapacitálni tudja a miniszterelnököt és a pénzügyminisztert, ha nagy gazdasági alkotásokat javasol a parlamentnek, akkor békét diktálhat a kőhegyre harcoló pártoknak. Ő lesz a helyzet ura, mert a nemzet dolgozni akar.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino pubblico) nyitva van este 9 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidj ellenében. (Feljártat a susáki híddal szemben levő lepcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg díszkertje (a kormányzói palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidj nincs.

— Az „Adriatica” cognacgyár susáki gyártelepe minden előzetes engedély nélkül megtekinthető reggel 8 órától este 6-ig.

— A Danubius-hajógyár telepe csak a haditengerészeti akadémia parancsnokságának speciális engedélyével tekinthető meg.

— A rizshántológár, a papírgyár, a kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedélyével tekinthetők meg.

ezt mondta:

— Ehezzél magadban!

Es éhezett. Nem akartunk hinni benne. Bizonyosra vettük, hogy titkon eszik. A porkolábjaink ugyanúgy gondolkoztak és amikor a koplalás végével éhinfuszba esett, beértük annyival, hogy vállunkat vontuk:

— Szegény disznó!

De egyikünk, az a társunk, akit soha senki se látott nevetni, így szólt komolyan:

— Bajtársunk ő; gyerünk hozzája!

A beteg össze-vissza beszélt mindenről és a szavai olyan szomorúak voltak, mint az egész élete. Kedves könyveiről beszélt, az édesanyjáról, testvéreiről; az ártatlanságát erősgette és kegyelmet kért. A hazáját emlegette, Franciaországot emlegette, a drágát Oh! Atkozott légy ember sziv! A szivünk majd megszakadt arra a felkiáltásra, hogy: „Franciaország te drága”.

Mindannyian mellette voltunk, amikor kiadta lelkét. Halála előtt néhány perccel eszméletre tért és csöndesen elterülve feküdt sápadtan, legyöngyűten; mi pedig, a bajtársai, mi szótlanságunk körül... És valahányan voltunk, mind, hallottunk, amint ezt mondta:

— Majd ha halott leszek, énekeljétek testem fölött a Marsellais-t.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— Személyi hír. Bauer Antal dr. püspök, a zágrábi érsek koadjutora tegnap este gyorsvonaton titkára kíséretében Zágrárból Fiuméba érkezett. Bauer Antal dr. Fiuméből Zenggebe utazik, hogy Vucich Rókus dr. püspököt a zenggi egyházmegye fejét meglátogassa.

— La Plata tengeri Magyarország és Ausztria részére. Tegnap érkezett meg Dél-amerikából Fiuméba a „Kobe” osztrák gőzös. A hajó Fiuméba 2000 tonna La Plata tengerről hozott, a La Plata szállítmány másik részét, 4000 tonnát pedig Triesztben fogja kirakodni Ausztria részére.

— Prodam Guido szerencsétlensége. Tegnap számunk távirati rovatában jelentettük, hogy Prodam Guido vasárnap nagybányai repülése közben lezuhant aeroplánjával és súlyosan megsebesült. Budapestről a következő újabb részleteket jelentik a szerencsétlenségről: Vasárnap déltájban a Politzer-féle „Rendes-vous des Aviateurs” koresmában ebédelt Horváth tanár és néhány repülő, amikor egy idegen ur híret vitte, hogy interurbán beszélgetésből azt tudta meg, hogy Prodam lezuhant Nagybányán és halálra zuzta magát. Horváth tanár Takács Bélát és Morvayt bizta meg, hogy telefonon érdeklődjenek Prodam sorsa felől. A fiuk szomorú hírral tértek vissza, mert a nagybányai esendőség azt a választ adta, hogy Prodam Guido, akinek délután kellett volna a nagybányai kohászati kongresszus vendégei előtt felszállni, vasárnap délelőtt fél tíz órakor a Bodonkúti-téren próbarepülést végzett, és lezuhant. A gép összetört, Prodam eszméletlenül került ki alóla, keze, lába, és feje megrongosodott, belső sérülései vannak, a mentők kórházba vitték, felépülése kétséges.

A megrendült aviatikusok még a Rákos környékéről is betakarodtak és a fővárosban mindenütt megdöbbenést keltett Prodam balesetének szomorú híre. Később magánsürgöny jött Horváth tanárhoz, mely szerint Prodam lezuhant, de aggodalomra nincs ok. Valamivel később megnyugtató hírek érkeztek Nagybányáról, melyek így szóltak: Miközben a nagybányai bányászati és kohászati kongresszuson vagy 1500 vendég jelenlétében Neubauer Géza és gróf Teleki Géza megnyitották a kiállítást, hirtelen, hogy a Bodonkúti-téren Prodam lezuhott.

Féltíz óra tájban próbarepülésre indult

— Hogy mondtad! — kiáltottuk mind megrepedve örömmünkben és haragunkban: Megismételte!

— Majd ha meghaltam énekeljétek el tetetem fölött a Marsellais-t.

Es a szeme életében először maradt száraznak, holott mi mindannyian sirtunk és a könnyeink folytak vala, mint a tűz, amely megfutamtítja a fenevadakat.

Kilehelte lelkét: mi rágyújtottunk a Marsellais-re. Fiatal és erős hangunk elénekelte a szabadság hatalmas himnuszát és énekünket az ocean fenyegető moraja kísérte, az oceané, amely hullámainak taraján elvitte a drága Franciaország felé a sápadt félemelet és a véres reménységet. Ő pedig, a nyomorék, nyultestű lény, de akiben az ember szárnyas lelke élt, örökre jelképünké lett. Bajtársak és barátok, térdre a hős előtt! Énekeljünk.

A puskák fenyegető szeme láttára a mellünknek szögezett szuronyok kifent hegye előtt diadalmasan és hatalmasan visszahangzott a rettenetes himnus, amiközben a fekete koporsó lassan ringatózott bajtársaink karján.

A Marsellais-t énekeljünk...

Andrejev Leonidas.

az óvatos Prodam, hogy a délutáni sikert biztosítsa. Montörjei utnak engedték s 25 méter gurulás után fellebbent a gép. A bodonkúti erdő felett hirtelen forgószél lepté meg az aviatikust. Prodam balanszírozni próbált, de a szél ereje levágta, a gép zuhanva ért a földre és roncsai közt ájultan terült el a pilóta. Az emberek rémülten siettek segítségére, mentők érkeztek és konstatálták, hogy a jobb comb forgója eltörtött és Pestre kell szállítani. Prodamot kocsin vitték a telepre, ahol sietve látogata meg dr. Lovrich Sándor tanár, a budapesti Irgalmasrendkórház főorvosa, aki Nagybányán nyaral. Lovrich tanár megállapította, hogy törés nincs. Prodamot elaltatták s vagy másfél órai kínos munka után helyretették a tőben kifecamodott lábat. Állapota épen nem életveszedelmes és öt-hat nap múlva felépül. Alig tért magához, papírt és ceruzát kért és olasz nyelvű megnyugtató táviratot küldött atyjának Fiuméba.

Nagybányán óriási részvétet keltett Prodam balesete, a város elhatározta, hogy a már tervbe vett pilótaiskolát hamarosan megalapítják és tanáru Prodamot szerződtetik. Egy Pokol Elek nevű polgár, aki elsőnek ért a lezuhant Prodamhoz, vállalta a gyógyítás és a gép helyrehozatalának költségeit és évenkénti 2000 koronát ajánlott fel a magyar aviatikusoknak.

— A torpedógyár francia fiókjá. A M. H. urja: A fiumei Whitehead torpedógyár tudvalevőleg nemrégiben a fiumei gyárban beszüntette a tengeralatti hajók gyártását. Ezt az üzemet a gyár most Franciaországban újra felveszi. A gyár ugyanis Délfranciaországban, Saint Tropez és Saint Marine sur Mer közelében nagyobb területet vásárolt egy építendő gyár céljaira. A gyárban tengeralatti hajókat, torpedóhajókat és hidroaeroplánokat fognak építeni. Eleinte 500 munkást fog foglalkoztatni a gyár, de a munkások számát 3000-re szándékoznak később felemelni.

— Iskolai beiratások. A fiumei m. k. állami főgimnáziumban a pótló és javító vizsgálatok augusztus 30-án és 31-én d. u. 3 órától kezdve tartanak, még pedig 30-án az I. H. III. — 31-én 4., 5., 6., 7., és 8-ik osztálybeliek vizsgálnak A tanulók felvétele szeptember három első napján történik. A beiratkozás alkalmával minden tanuló bizonyítvánnyal tartozik igazolni végzett tanulmányait. Az első ízben jelentkező tanuló születési bizonyítványt is tartozik felmutatni, (állami anyakönyvi kivonat) továbbá orvosi bizonyítványt arról, hogy mikor volt utolszor beoltva és mily eredménnyel. A gymnasium I. osztályába csak oly növendékek vétetnek fel, kik életük kilencedik évét már betöltötték és vagy arról, hogy a népiskola négy alsó osztályát jó sikerrel végezték, nyilvános népiskolától nyert bizonyítványt mutatnak elő, vagy felvételi vizsgálaton igazolják, hogy hasonló mértékű képzettséggel bírnak. Szeptember 5, 6 és 7-én lesznek a magántanulók vizsgálatai. Minden tanuló beiratáskor fizet 10 K felvételi díjat, ezenkívül még 2 koronát az évi értesítőre, 1 koronát a kirándulási alap javára és 1 koronát az ifjúsági könyvtárra. Ezen díjak alól senki fel nem menthető. A tandíj évi 36 kor. — Négy részletben fizetendő (a 9 kor.) október, december, március és május hó elején.

— A m. kir. állami polgári fiúiskolában az 1912—13-ik iskolai évről szóló beiratások f. é. szept. 1., 2., 3. és 4-én délelőtt 9 órától kezdődőleg (Piazza Cambiéri. Állami iskolaépület, L. em.) fognak megtartatni. A Polgári fiúiskola első osztályába azon tanulók vétetnek fel, kik életük 9-ik évét betöltötték és az elemi iskola negyedik osztályából legalább elégséges bizonyítványt képesek felmutatni. A középiskolából

(reál. gimnázium) is átléphet a tanuló a polgári fiiskola megfelelő osztályába, ha a tanév elején a tanítás megkezdése előtt tanterv-különbözeti vizsgálatot tesz. A latin nyelvből vagy a franciából nyert elégtelen osztályzat, ugyszintén az olasz nyelv nem bírása a felvételnél akadályt nem képez. Azon tanulók, kik először jönnek intézetünkbe, kötelesek szülőik vagy azok megbízottai kíséretében megjelenni s a beíratásnál felmutatni születési anyakönyvi kivonatot, a legutóbbi iskolai bizonyítványt, továbbá az oltási vagy az újraoltási bizonyítványt. Minden tanuló a beíratáskor az 1901. XVIII. törvények értelmében 30 fillért, az Értesítőre 70 fillért, az ifjúsági és tanári könyvtárra egy koronát, tanulmányi kirándulások céljaira 1 koronát, összesen tehát 3 koronát köteles fizetni. Segélyegyleti tagsági díj 1 korona. Azon jó tanulók, kik szegénységüket bizonyítványra tudják igazolni, és a segélyegyletbe évi 1 koronát fizetnek, tankönyveikért folyamodhatnak. A rendkívüli tantárgyak (Francia nyelv, gyorsírás, zene) évi tandíja 20 korona, melynek első fele a beíratáskor fizetendő. Bővebb felvilágosítással az igazgatóság szolgál.

Rejtélyes rablógyilkosság az óvárosban. Ma délelőtt tíz órakor jelentették a rendőrségnek, hogy az óvárosi Calle del Volto 2. számú házában holtan találták Cerniar Ferenc 55 éves magánzót. A rendőrségről Beuisterien rendőrtisztviselő ment a helyszínére s a pillanatnyi megállapítások után már az volt az impresziója, hogy bűntett történt. A halott az ágyon feküdt, feje mélyen a vánkosok közé volt furva, nyakán pedig karmolások és fojtogatás jelei voltak felfedezhetők. A helyszínén ennek folytán megjelent N a c h t i g a l l vizsgálóbíró is. A rejtélyes bűntett ügyében több szomszédok lakót kihallgattak. Ezek egyike ma reggel Cerniar lakása előtt elhaladva észrevette, hogy az ajtó nyitva van Minthogy Cerniar kora reggel szokott kisértálni, feltűnő volt, hogy tíz óráig sem jött ki a lakásból. Akkor nyitottak be lakásába. A feltevések után ítélve rablógyilkosság történt. Ezt megerősíti az a körülmény, hogy Cerniar lakásán csak egy 2000 koronáról szóló takarékpénztári könyvecskét találtak, holott a szomszédok tudomása szerint voltak egyéb értékei is. Cerniar régebben lapkihordó és lottoügynök volt s ebből szerzett egy kis vagyont. A gyilkos ismerhette Cerniar vagyoni állapotát és azt, hogy lakásának ajtaját könnyen fel lehet nyitni. A szerencsétlen emberrel, aki aszthmában szenvedett, könnyű volt végezni. Holttestét a temető halottasházába szállították.

Rendőri basáskodás a pályaudvaron. A vasutak részéről állandó a panasz, hogy a pályaudvari rendőrség folytonos okvetetlenkedéseivel állandóan zavarja a vasuti üzemet, amelyhez pedig tulajdonképpen semmi közük, mert a vasuti a maga területén szinte rendőri hatóság és szolgálatban lévő alkalmazottai egyidejűleg rendőri közegek is. Legutóbb azután az a felháborító dolog történt, hogy egy rendőr, aki vagy be volt dugva, vagy nem tudja a kötelességét, letartóztatta és bekísérte a szolgálatban lévő és egyenruhás P i n t é r vasuti hivatalnokot, akinek a rendőr szerint az volt a bűne, hogy a vágányok között járkált. Tudniillik ott volt dolga. Eltekintve attól, hogy a szolgálatban lévő vasutast a törvény szerint csak a főnöke engedélyével és helyettes állítása után szabad letartóztatni, a rendőr legnagyobb Toku ostobaságára vall ez a basásko-

dó eljárás, amely a legnagyobb szerencsétlenségnek is oka lehetett volna, mert az illető hivatalnok történetesen a vonatok összerendezésének ellenőrzésével volt megbízva. Reméljük, hogy a rendőrigazgató a legszigorúbb vizsgálatot fogja megindítani és a legteljesebb elégtételt szolgáltatja az ok nélkül letartóztatott tisztviselőnek. P i n t é r hivatalnok ügyét társai is magukévá tették és bírói uton akarják megtorolni a kari sérelmet.

Beíratások a tanonciskolába. A városi tanács felhívja az összes iparosokat s az iparostanoneok szüleit, vagy gyámjait, hogy a törvény által előírt tanoncszerződést a rendőrség, rendőrség, mint elsőfokú iparhatóság előtt, haladéktalanul megkötösek. A munkaadók és a szülők váromok gondja lesz, hogy az iparostanoneokat a tanonciskolába beírassák. A beíratások az 1912-13. tanévre szeptember 1-én d. e. 9-12., szept. 2-án és 3-án pedig este 6-7 óra között vannak a via Edmondo de Amicisen levő iskolaépületben. A városi tanács emmental a kereskedőket is felhívja arra, hogy tanoncaikat a törvény értelmében beírassák a kereskedő tanonciskolába. A beíratások szeptember 9 és 12-ike között, naponként 11-12 óra között történnek a Cambieri teren levő állami polgári fiiskolában.

A szikratáviró kötelező alkalmazása. Emlékeztetes dolog, hogy a Titanic katasztrófája idején a megmentett 700 ember a szikratávirónak köszönhette életét. A szikratáviró kezelése azonban még most nem olyan rendszeres, amilyennek kellenne lennie, hogy minden esetben megfelelőhessen a kitűzött célnak. Most a német kormány fog hozza erősebben a szikratáviró ügyének szabályozásához. Nemrég bizottságot küldött ki ebben az ügyben és a bizottság most tett jelentést szikratávirónak a német tengeri hajókon való kötelező alkalmazásáról. Ebben a jelentésben annak a szükségét hangsúlyozták, hogy a készülékekre éjjel-nappal oly módon kell felügyelni, hogy a megközelíthető távolságban levő hajókról jövő segélykérések fölvehetőek legyenek. A vészjeleket minden más jelentéssel szemben előnyben kell részesíteni. A dróttalan táviróhoz szükséges villamos erő előállítását arra az esetre is kell biztosítani, ha a hajó központja esetleg üzemen kívül helyeztetnék, valamint biztosítani a táviratozást azon esetre, ha az árbóc megrongálása után a főárbóc hasznavehetetlenné válnék. A dróttalan táviróállomások berendezésére olyan személyszállító gőzhajók lesznek kötelezve, melyek a hajószemélyzettel együtt legalább 75 személyt szállítanak, valamint olyan teherszállító gőzhajók, melyeken rendszeren 60 személynél több van.

Miből él Olaszország. Sokan kíváncsiak arra, miből származik Olaszország szemmellátható nagy gazdasága, mely régi szegénységét fölvaltotta és mely most a rengeteg hadi költség elviselésére képesíti. Megállapították most a kíváncsi emberek, hogy eltekintve Olaszország folyton fejlődő, egészséges iparától, mezőgazdaságától, bor és gyümölestermelésétől, mely ugyan csak folyton fokozódó jövedelmet hoz a termelőkének is, évről-évre négyszáz milliót küldenek haza Itáliába Észak-Amerikából a kivándorlók; az idegenforgalom, mely még mindig emelkedőben van, évi 600 millió kor. értéknek felel meg. Amerika és az idegenek tehát egymagában 1 milliárd évi jövedelmet jelentenek Olaszországra. 1910-ben megállapítás szerint 859.709 külföldi vasuton, 40 ezer pedig hajókon érkezett olasz területre és ezeknek napi kiadását csak 25 lírával számítva, máris rengeteg összeg jelentkezik, de bizonyos, hogy a legkevesebb külföldinek elég 25 líra naponként. Az olaszok azzal honorálják a nagy idegenforgalmat, hogy vasutaik mindig jobbak és kényelmesebbek, szállodáik is mindig szebbek lesznek, szóval,

hogy az idegenek ott jól is érezhessék magukat.

Az októberi menetrend. Az októberben életbelépő téli menetrend, amint értesülünk, a rendes viszonylatokra csakis néhány perces eltéréseket fog mutatni, ámde újítást hoz mindazoknak, akiknek sürgős az utjuk dombóvár-báttaszék irányában, mivel már október elsején bevezetik a közvetlen nagyvár- fiumei gyorsvonalat. Egyelőre nem közlekedik még az ideális gyorsvonal Nagyvárad-Fiume között, de néhány kocsit már most Nagyvárad és Fiume között végig fog menni fokozott menetsebességgel, úgy hogy ezzel máris lényegesen megrövidül az út Nagyvárad, Szeged és Fiume között és így onnét már Budapest elkerülésével fognak az utasok Zágráb-Fiuméba utazni. Ezen relációban a menetrend folyton javul, minden újabb menetrendnél bizonyos gyorsítást állítanak be és ezzel teljesebbé megy a nagyobb forgalmu alföldi városok egész sorának régi kívánsága, másrészt új életre kel, természetesen a mai időkhöz átförölődve az alföld-fiumei, tehát egyik legrégibb vasutainknak.

A „mérnök“ cím védelme Horvátországban. A zágrábi hivatalos lap a „Narodne Novine“ közli, hogy a zágrábi királyi kerületi hatóság technikai referense — hivatkozva az 1911. márc. 31-iki közrendeletre, illetőleg a magánmérnökök hatáskörét és eljárását szabályozó rendelet kikötéseire — felszólította a zágrábi kerület területén tartózkodó azokat a polgárokat, akik a „mér-

TÖZSDE.

	Aug. 26 zárlat	Mai árf. 1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	850.75	848. —
Oszták hitelrészvény	645.75	645. —
4%-os koronajáradék	87.05	87. —
Oszt. magy. államvasut	711. —	710. —
Jelzálogbank	462. —	460. —
Leszámlatőbank	547.50	546. —
Hazai Bank	300. —	300. —
Magyar Bank és Keresk. R-T.	658.75	657. —
Rimamurányi	780.50	779. —
Salgótarjáni	803. —	800. —
Közuti Vasut	769. —	767. —
Városi Villamos	408. —	407. —
Adria	560. —	562. —
Déli Vasut	104. —	—
Magyar Cukoripar	3027. —	—
Rizsgyár	3940. —	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza októberre	11.54	11.57
Buza áprilra	11.94	11.97
Rozs októberre	9.74	9.80
Tengeri szeptemberre	9.34	9.37
Tengeri májusra	7.65	7.67
Zab októberre	10.25	10.36
Zab áprilra	10.44	10.52
Bécsi Értéktőzsde.		
Oszták hitelrészvény	645.75	645. —
Magyar hitelrészvény	851. —	847.50
Oszták magyar államvasut	711.75	709.50
Déli Vasut	104.50	104. —
Alpesi	1039.50	1025.50
Skoda	—	764. —
Oszt. koronajár.	87.25	—

Fiumei és trieszti értékek:	Legutóbbi közzétett átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92. —
Banca Fiumana	640. —
Fiumei Kereskedelmi Bank	305. —
Fiumei Népbank	114. —
Litorale Bank és Takarékpénztár	228. —
I. Horvát Takarékpénztár	5750. —
„Indeficienter“ tengerhajóz. társ.	90. —
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1/2.-1350. —
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100. —
Orient tengerhajózási társ.	1300. —
Alt. Forgalmi r. t.	2300. —
Magyar Olajgyár	213. —
Austro-Americana	308. —
Navigazione Libera Triest	695. —
Oszták Lloyd	587. —
Stabilimento Tecnico	10.100. —
Ampelea Szeszpároló Rt.	484. —
I. Trieszti Rizsgyár	965. —
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	437. —
Spalato Portland Cement	480. —
Assicurazioni Generali Nap.	985. —
Riunione Adriatica	4190. —

nők" vagy „építész" címet használják, hogy eredeti okmányokkal bizonyítsák az e címet használatra való jogosultságukat. Mindazoknak, akik magukat kellő módon igazolni nem tudják, a „mérnök" vagy „építész" cím használata továbbá e címnek a címtáblákon, levélpapíroson, borítékon, újsághirdetéseken, a telefonelőfizetők névjegyzékében stb. stb. való önkényes jelzése szigorú büntetés terhe alatt tilos. Egy ilyen rendeltetésre szükség volna Fiumében is, ahol a mérnöki címet viselők közül igen sok a tájékat se látta a műegyetemnek.

Baleset az építkezésnél. Maranich Gáspár 16 éves kőművesnek tegnap a Susákon épülő egyik ház állványáról lezuhant, mindkét karját kifecamította és derekán súlyos zúzódásokat szenvedett. A mentők a kórházba szállították.

Ismét áldozat a Danubius-gyárban. A Dreadnought építés áldozatainak száma ismét szaporodott egygyel. Tegnapelőtt a gyártelep egyik részén földcsuszamlás történt, amely maga alá temette Mohovaz József 20 éves napszámost. A szerencsétlen ember altestén megsérült és agyrázkódást szenvedett. Állapota súlyos.

A kikötőből. Aug. 17. Érkezett: „Szent István" magyar gőzös Maltából úresen; „Triantis" görög gőzös Patraszból úresen; „Micio" olasz gőzös Velencéből, úresen; „Ravenna" olasz gőzös Ravennából, 480 zsák maggal, 29 bál bőrrrel és 20 zsák rizsszel.

Indult: „Mária Terézia" osztrák gőzös Alexandriába, 130 tonna cukorral, 60 tonna rizsszel, 20 tonna fával, 20 tonna papírral és 100 láda üvegáruval.

Berlin-szálloda Budapesten. A főváros életéből egy látványossággal lett gazdagabb. A Kévy-utca 10. sz. a megnyílt a 130 díszesen berendezett szobáiból álló Berlin-szálló, melynek vezetését Winkler Otto az abházai Lederer-penzió volt igazgatója, a Royal nagyszálló volt titkára, a berlini Hotel Monopol volt igazgatója vette át, ami egyenagában garancia a szálló előkelő szakszerű vezetésére.

Távirat — Telefon.

A trónörökös Dél-tirolban.

TRIESZT aug. 27. Tegnap kezdődtek meg a 14-ik hadtest nagy gyakorlatai a déli határvidéken. Ferenc Ferdinánd trónörökös tegnap reggel érkezett a hadgyakorlatok színhelyére, míg Auffenberg hadügyminiszter és Schemua vezérkari főnök már napok óta ott tartózkodnak. A trónörökös testi épességének megvédésére 1200 csendőr van a határvidéken koncentrálna, mivel a hatóságok arról értesültek, hogy olasz anarkisták merényletre készülnek a trónörökös ellen. Ferenc Ferdinánd főherceg egyébként már ma délelőtt bejárta a déltirolai községeket, ahol mindenütt tüntető ovációkkal fogadták. A trónörökös kijelentette, miszerint sajnálja, hogy az idő rövidsége miatt nem mehet el a többi községbe, de örül, hogy ő felségének jelentést tehet a déltirolai nép ragaszkodásáról.

Megcáfolt szenzáció.

BUDAPEST aug. 27. A Bud. Hirl. mai száma azt a szenzációs hírt közli, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös nem megy el a magyarországi hadgyakorlatokra. A Magyar Távirati Iroda déli kiadása teljesen légből kapott valótlanágnak jelenti ki a B. H. eme hírét. „Az Est" pedig táviratilag és telefonon fordult a trónörökös déltirolai főhadiszállására, a honnan azt a választ nyerte, hogy Ferenc Ferdinánd főherceg Dél-tirolban aug. 30-án érkezik blumbachi kastélyába, a honnan szeptember 4-én Grácba utazik. Itt 8-ig fog tartózkodni, a mikor a hadügyminiszterrel együtt a magyarországi hadgyakorlatokra utazik.

Cuvaj a királynál.

ISCHL, aug. 27. Cuvaj Slavko horvátországi királyi biztos ma déli tizenkét órakor hosszabb kihallgatáson volt a királynál, aki-

nek részletes jelentést tett a horvátországi közállapotokról és a királyi biztosság működésének eddigi eredményéről.

A pápa beteg.

RÓMA, aug. 27. X. Pius pápa egészségi állapota a legnagyobb aggodalomra ad okot. Az agg egyházfőt folytonos gyengeségi rohamok lepik meg, ereje láthatólag csökken, misézés közben gyakran elszédül, úgy hogy le kell ülnie.

Letartóztatott gyujtogató földbirtokos.

NYIREGyhÁZA aug. 27. Nagy feltűnést kelt az egész környéken Hollár Antal 44 éves szabolems megyei törvényhatósági bizottsági tag, a Szabolems megyei Népbank igazgatójának letartóztatása. Hollárt saját felesége jelentette fel, hogy 1907 február 13-án összes gazdasági épületeit Barna Sándor nevű bérese segítségével felgyujtotta.

Nagy tüzész.

VASVAR aug. 27. Az éjjel itt rettenetes tűz pusztított, amely a szélben több utcára is átesapott. Leégett huszonnégy ház és 30 gazdasági épület. A tüzet gyujtogatás okozta. A kár kétszáz ezer korona, a vizsgálat, amelynek adatairól Vasvármegye alispánja sürgős jelentést kért, a legszélesebb méderben folyik annak a kiderítésére, hogy ki volt a gyujtogató.

Százhuszmilliósi pályaudvarok.

BUDAPEST aug. 27. A fővárosi pályaudvarok kihelyezésének kérdését az államvasutak igazgatósága már megoldotta és a megoldást a kereskedelmi miniszter is jóváhagyta. Stettin a József államtitkár kezében vannak a kész tervek, amelyek szerint a Budapestre érkező államvasuti vonatok három pályaudvarra fognak befutni. Az új pályaudvarok néhány száz méternyire lesznek a nyugoti illetve a keleti pályaudvartól, a nyolcadik kerület pedig szintén kap egy hatalmas pályaudvart. Ezekre a vasúti építményekre százhusz millió korona költséget irányoztak elő és az építést tíz évig fog tartani. Az állami költségvetésben ezen a címen tíz évig minden évben tizenkét millió korona fog szerepelni.

A volt szerb trónörökös szanatóriumában.

BELGRÁD aug. 27. György szerb királyi herceg, volt trónörökös idegbaja az utóbbi napokban annyira elhatalmasodott, hogy környezete Párisban beszállította egy hidegvizgyógyintézetbe.

A török-montenegrói határról.

CETINJE aug. 27. Mindazon török ígéret dacára, hogy megszüntetik a határon a lövöldözést, a török őrség rál minden montenegróira, aki a határ közelében mutatkozik. Tegnap egy táviróhivatalnokot ért egy lövés, mikor készülékén dolgozott. A velikai és polimljei lakosság helyzete mind türethetlenebbé válik, mert nem bírják a mezei munkákat elvégezni és a termés a földeken pusztul el.

„Margherita" mozgó

Via Alessandro Manzoni 3.

A fiumei magyarság figyelmébe!
Holnaptól kezdve színre kerül

Egy csók története

Eredeti budapesti felvétel, magyar színművészek előadásában. - Világ körutján óriási sikert elért első rendű mestermű. Előadva az összes fővárosi mozi-színházakban.

Magyar darab. — Magyar író műve.

Kiadó jobb családnál, elegánsan butorozott, szép fekvésű szoba egy vagy két személyre, villanyvilágítás és fürdőszoba használattal, ellátással vagy a nélkül. Cim: Via Gisella 1. bal lépcső III em. 11

Butorozott szoba

csakis uri nőnek kiadó. Esetleg teljes ellátással. Cim a kiadóban.

Magyar vendéglő

FIUME

Riva Szápary 6. Telefon 11-49 szám
Elismert kitűnő magyar konyha. Tisztán kezelt fajborok. Állandóan frissen csapolt kőbányai sör.

Minden magyar itt találkozik!

Nattich Henrik

Fiume, Corso 35.

Nagy raktár mindennemű órákban, ébresztő, ingaórák, precíziós kronométer-órák és láncokban jutányos áron, jótállás mellett. — Saját javítóműhely.

Winhoffler Sándor

„Eintracht" vendéglője

Trieszti Via Coronado 15.

Magyar konyha. Magyar tulajdonos. Kitűnő, hamisítatlan italok. Jutányos árak.

Az Adria palotában olcsón eladó egy teljesen jókarban lévő

:::urifodrász üzlet::: = berendezés. =

Butor megtekinthető naponta az Adria palotában lévő fodrász-üzletben.

Ugyanott a női fodrászat részére fizetés emellett, két tanuló kisasszony felvételik.

Klemencsics Károly

Telefon 951. FIUME Corso 12. sz.
Vasutdijszabási és szállítási iroda
(Alapított 1892).

Elvállal mindennemű helyi és tengeri szállításokat előnyös feltételek mellett. Fuvarlevéltelvizsgálat és díjkülömbözetek visszeresett.

= LOVRANA =

Pensió Lukács

Elsőrendű családi otthon.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönséget arról értesíteni, hogy tavaszi és nyári újdonságaim megérkeztek,

Mértékutáni megrendelések a legdivatosabb szabás szerint készülnek. Szövetmintákat kívánatra a megrendelő lakásán is bemutatok.

Szives pártfogást kér

Kalmár János férfiszabó

Fiume, Via Ciotta 2 szám.

A porta tiltakozása Cetinijében.

KONSTANTINÁPOLY aug. 27. A porta Cetinijében erélyes lépéseket tett és leszerelésre szólította fel Montenegrot. Törökország egyidejűleg óvintézkedéseket tesz a határon. Úszkubból, Mitrovicából és Novibazárból csapatok küldtek a határra. Az összevont csapatok létszámát 35 zászlóaljra teszik. Prizrendben forgalomban levő hír szerint Guszinjét montenegróiak e hónap 21-én körülzárták. Ez a hír azonban eddig nem nyert megerősítést.

A portyázó olasz flotta.

SZALONIKI aug. 27. Dedeagacsból érkezett hivatalos jelentés szerint tegnapelőtt este négy olasz hadihajó jelent meg De deagacs előtt, de rövid tartózkodás után eltávoztak.

ADELSBERG

a világhírű barlangváros legelőkelőbb szállója

Grand Hotel Adelsbergerhof

Penzió, étterem, kávéház, autogarage.
OLCSÓ ÁRAK.

A szálló hatalmas park közepén fekszik. Üdülőknek igen alkalmas hely.

BUCCARI egyetlen modern szállója**„JADRAN“ szálló**

Kitűnő étterem s kávéházzal. — Magyar

konyha. — Legjobban ajánlható.

Tulajd. Homolka Károly.

Sürgöny!

Régi új és törött

műfogsorokat

nagy szükséglet folytán a legjobb árban vásárlók kizárólag kedd 2° és szerda 2°-án egész napon át Hungária szálló I. em. ajtó

Áruminták kiállítása.

A magyar szent korona országainak gyártmányai. Fiumében, Zichy-rakpart 1 sz. tár. 1912. szept. 1—10-ig. Nyitva délelőtt 8—12-i g; délután 3—7-ig. Belépődíj nincs.

Szépen butorozott utcai szoba szeptember elsejére kiadó. Via Negoziante 3. II.

Intelligens fiatalember ki legalább négy középiskolai osztályt végzett fizetési gyakorlatnak helybeli irodában felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Ékszer-arany-ezüst és china-ezüst-árak

dús választékban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Steiner Ferencz

ékszerész czégnél.

Fiume, CORSO 35.

Telefon szám 206.

Tengeri fürdő Lusinpico Cigale Strand-Hotel és penzió Bellevue - Cigale -

Minden kényelmet biztosító első-rangu családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

LIDO PENSIO Abbáziában

A Súdstrandon a legjobb magyar otthon.

Kérjünk prospektust (Budapestben a „Rémi“ szálló portásánál is kapható.) Legmérsékeltbb árak. Kitűnő konyha, gyönyörű szobák

Magyar borok!

Ajánlok kitűnő visontai és mátrahégyaljai **fehér rizling** és **vörös borokat**, szavatolt természetes tiszta minőségben, literjéért 70 fillérért, avagy házhoz szállítva, fogyasztási adóval együtt 90 fillérért.

PAUK ÖDÖN - FIUME, Riva Szápáry 16.

Le kisebb vétel 30 liter. Mintát ingyen.

Hungaria Pensio LUSSINGRANDE.

Elegáns, napos lakószobák; férfi- és hölgy-szalon kert. 2 terrassz. Villanyvilágítás.

Teljes penzió: lakás háromszori étkezéssel napi 7. — korona.

Ragályos és tuberkulotikusok nem fogadtnak be. Pichelmayer Lajos tulajdonos.

VEGLIA Hotel „QUARNERO“

Közvetlen a tengerparton, a kikötőnél. Tengerre nyíló szobák, teljesen ujonnan berendezve. Caffè-Restaurant. Pensió.

Nagyon olcsó árak.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés a-zonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. sfb.

A legajánlatosabb fiumei szállók:**„Deák“ szálló**

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Minkét szalóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ősforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Hálószoba Butorberendezések

és egyes

butordarabok részletfizetésre is kaphatók

HERSKOVITS S. butorkereskedőnél

Via Giuseppe Parini 6. szám.

ARBE Park Hotel

közvetlen a tengerparton, teljesen új, modernül berendezve. Nagy fedett terasse. Étterem a házban. Villanyvilágítás. Pensio naponta 7 korona. Magyar kiszolgálás.

Treppler Alajos, cserépfedő

Fiume, Via Aless. Manzoni 3. sz.

elváilai eternitpala-, pala-, cserép-, facement- és kátrányilemez-fedéseket, torony- és kupolafedést, azok befestését és mindenféle e szakmába vágó munkát, bádigos munkát a legolcsóbb áron, Pontos kivitel.

Ha Budapeste megy

keresse fel okvetlen

Putzer György éttermeit

Budapest VII., Dohány utca 40. sz.

Vidékiek találkozó helye! Színház után friss vacsora!

Külön helyiség.

Villás reggeli.

LEDERER PENZIO ABBAZIA

Habsburg villa és Park szálló.

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

TOPICS MILAN

fogtechnikus

— Susákról Fiuméba költözött —

Via del Porto 8. szám II. emelet.

KOLB ISTVAN (ezelőtt Ertl) MAGYAR ÉTTERMEI

ABBAZIA

Magyar villásreggeli. Rendkívül olcsó árak.

Állandóan frissen czapolt pilzeni és kőbányai sör. A szállodában olcsó szobák, penzióval vagy anélkül.

Ára 30 K.

Nincsen Önnek rendes háztartása ha
Eclipse dagasztógépe nincsen

3 perc alatt lehet vele bármilyen tésztát tökéletesen átdagasztani.
Minden vas- és edényüzletben kapható.
Bővebb felvilágosítást ad: The Eclipse Selling Company
képviselője, Eckel Egon, Fiume Via del Fosso 9. szám.

Ha egészségét félti

„ADRIA“

savanyu vizet igyék,

mely igen olcsó és kristálytisza. Baktériummentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénssavval telítve fertőző betegségeknek, étvágyzavaroknak és emésztési nehézségeknek igen hasznos ital. Borral keverve kellemes üdítő hatású.

Mindenhol kapható!

Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

Kitűntetett angol női- és férfi szabó.

Legdivatosabb ruhákat gyorsan és kitűnően végzi. Javítás valamint ruhavasalás elfogadtatik.

Guczul András, Abbazia.

Cantridai fürdő és vendéglő

Hideg tengeri és napfürdők, 250 kabinnal. Nagy arnyas kert terrasszal. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Viilanyos összeköttetés Fiuméből a fürdőig. Vasár. és ünnepnapokon délután katonazene.

Fürdőjegyek fehérenemüvel 40 fillér.

Olcsó fürdőbérletjegyek.

Fehérenemü és uri divatcikkek, csecsemő fehérenemüek különlegesége

: **Vuja M.** :

Fiume, Via Adamich.

Telefon 74. szám.

Wagner a „Hangszer-Király” ország-szerte elismert legolcsóbb hangszer-áruháza, Budapest, József-körut 15. Bárkinek teljesen

INGYEN

küldi a most megjelent nagy fényképes hangszerárjegyzékét, ha azt egy levelezőlapra kéri. Öreg vagy törött gramofonlemezeket becserél. Gyorsjavító műhely. Elismerő levelek! Ne vásároljunk részletre.

MEGNYILT

Risztics Milán

fodrászüzlete

(VUJA M. mellett).

Hygienikus.

Modern.

ARBE

Caffe Restaurant Bolkovic

Egyetlen kávéház, közvetlen a kikötőben.

Jó kávéházi italok.

Fagylat. Jegeskávé.

„Mercur” kávéház

az indóházzal szemben.

Egész éjjel nyitva. - Amerikai billiárd. - Figyelmes kiszolgálás.

Tulajdonos: ZAGORC FERENC.

**ÉTTEREM
LUSSINGRANDE.**

NARODNI DOM

Villásreggeli, ebéd vacsora. Nagyon olcsó árak, frissen csapolt sör.

A legkellemesebb izü és legolcsóbb savanyuviz a

**Pécsi Tettye
: forrásvíz :**

kapható minden drogeriában és étteremben.

Fiumei raktár: Fratelli Tausz cégnél - Telefon 186 szám.

„Hungaria” szálló és étterem
Fiume, Viale Deák.

Izletes magyar és német konyha. Éjjeli 2 óráig nyitva. — Polgári árak. — Kitűnő kiszolgálás — Olcsó havi penzió. — Jutányos és szigoruan tiszta nappali és hónapos szobák. — Szíves pártfogást kér **PUSNIK F.**

A kuglizó szerdára és vasnapra kiadó.
Kiadótulajdonos: „A Tengerpart lapkiadó vállalat”

A hálószobák réme, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a „Löcherer Cimexinell” történetek próbák beigazolódtak, hogy a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer kapható: **Mizzan gyógyszerárban Piazza Elisabetta** és a készítőnél „Löcherer Gyula gyógyszerárban Bártfán”.

Hotel Slatina, Abbazia

A Slatina-fürdővel szemben a katonai gyógyház mellett. Előkelő családi ház. Szobák ellátással s anélkül, nagy étterem, kert, magyar és francia konyha. Villanyvilágítás. Mérsékelt árak. Telefon 101. Tulajd. Lackner Fanny.

Tengeri szanatorium

Fiume mellett **Portoré** Fiume mellett **gyermekeknek és felnőtteknek** Modern intézet 100 ágygyal, 2 orvos, villány, világítás, gőzfürdés. Mérsékelt árak, Prospektus.

„Buffet Bellevue“

Viale Deák (a kapucinusok új házában)

Hideg és meleg ételek, bel-és külföldi, valamint saját termésü borok. Kőbányai polgári sör mindig frissen.

Szíves pártfogást kér

SZIRMAI GYÖZÖNÉ.

Imperial szálló

Viale Deák, a pályaudvartól egy percnire. Fiume legújabb szállodája. — 50 modernül berendezett szobával. — Szobák 2.40 K-tól feljebb Villany. — Lift. — Fürdők. A kávéház fényesen berendezve megnyilt.

Tulajdonos **LINENBERGER S.**

Nyomatott a „Polinnia” nyomdában Fiume.